

Praktická kryptografie, nástroje a ochrana soukromí

Petr Švenda <svenda@fi.muni.cz>

Fakulta informatiky, Masarykova univerzita, Brno

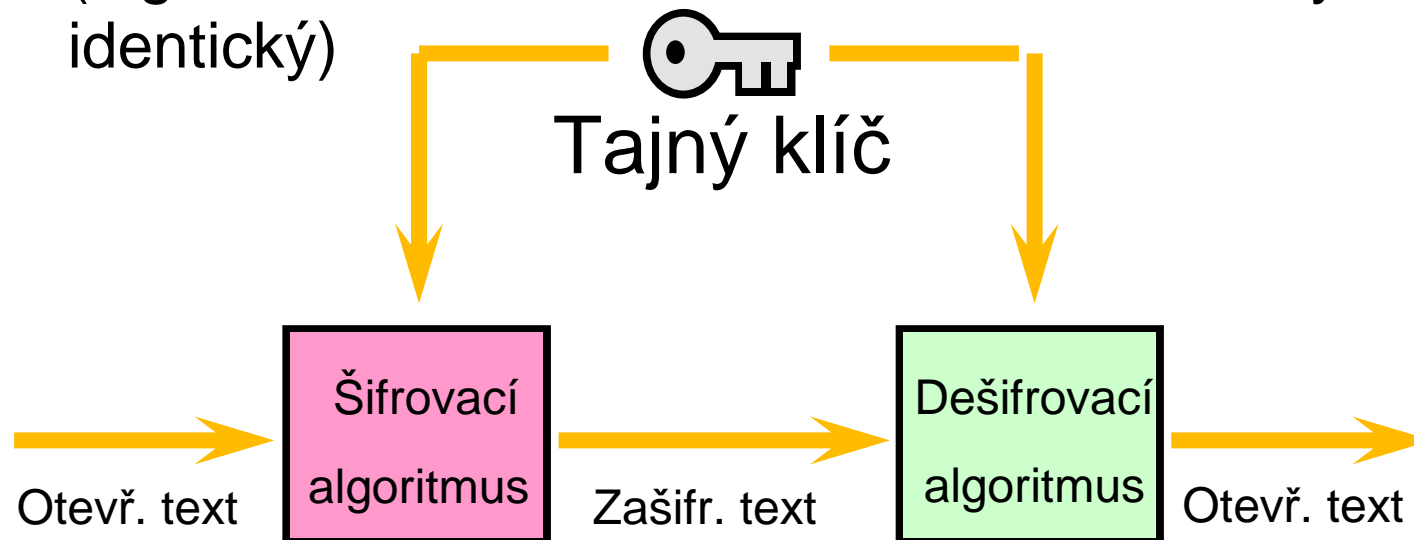
Laboratoř Bezpečnosti a aplikované kryptografie

Kde kryptografie pomáhá

1. Důvěrnost dat
2. Integrita dat
3. Autenticita dat (integrita a ověření původu)
4. Nepopiratelnost
5. Autentizace a autorizace uživatelů/strojů

Symetrická kryptografie

- Symetrická kryptografie
  - (správněji kryptografie se symetrickým klíčem)
  - stejným (tajným) klíčem se šifruje i dešifruje
  - (algoritmus šifrování a dešifrování nemusí být ale identický)

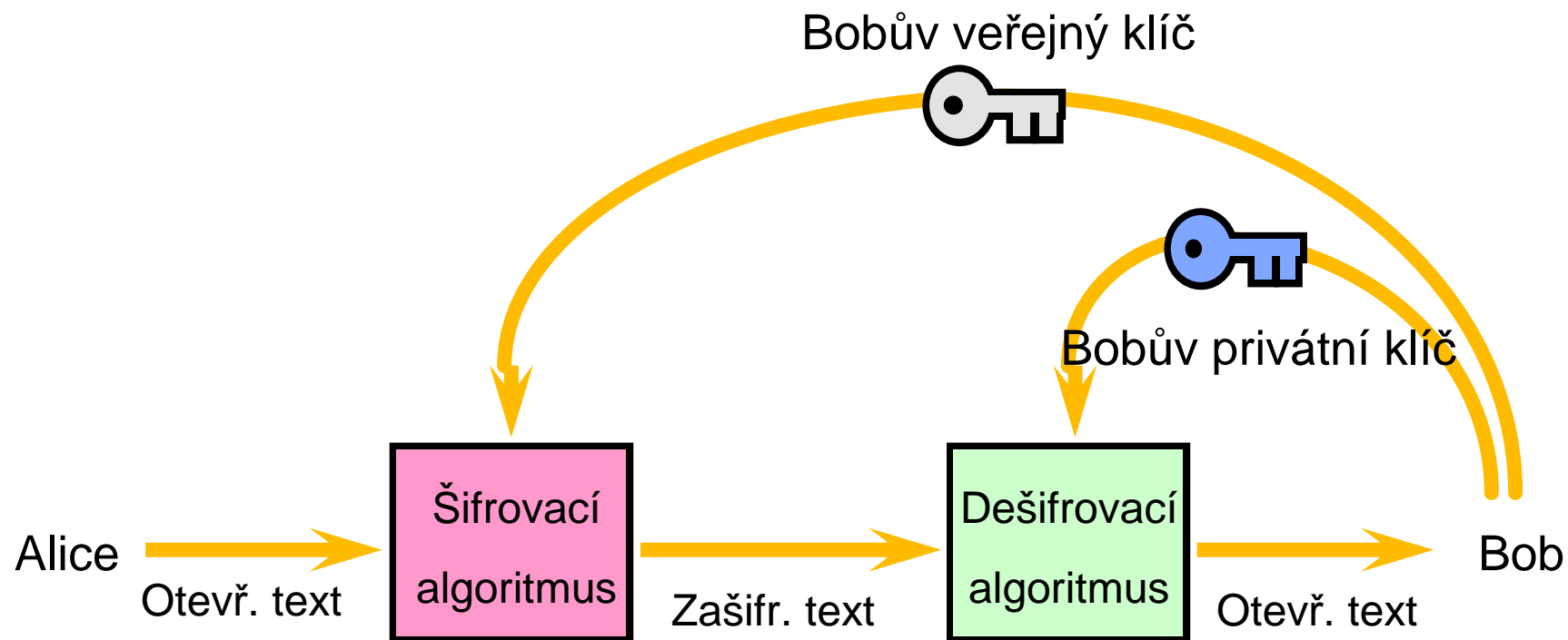

Převzato z: *Network and
Internetwork Security* (Stallings)

Asymetrická kryptografie

- Asymetrická kryptografie
  - pracuje se se dvěma klíči (soukromým a veřejným)
  - veřejný klíč mají všichni, soukromý klíč jen jeden
- Co „transformujeme“ veřejným klíčem lze „odtransformovat“ jen privátním klíčem
  - šifrování pro konkrétního jedince
- Co „transformujeme“ soukromým klíčem lze „odtransformovat“ veřejným klíčem
  - podepisování konkrétním jedincem

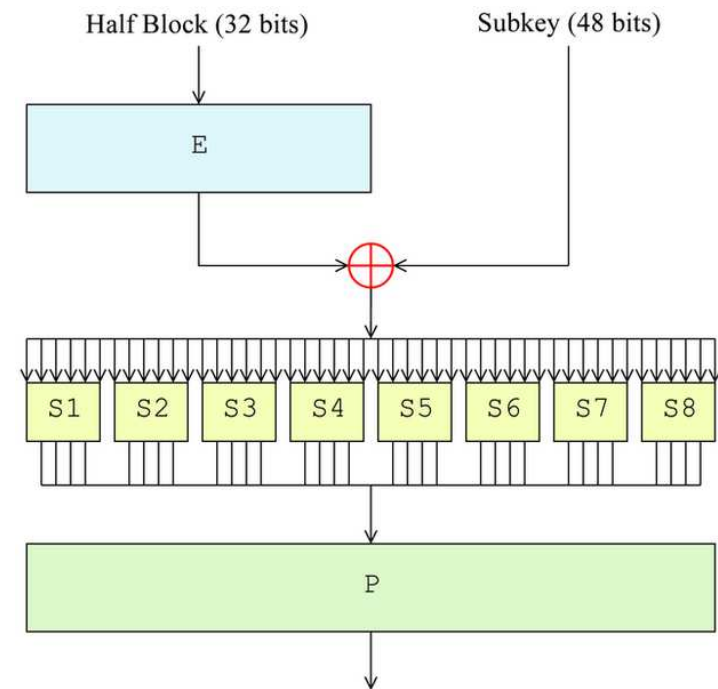
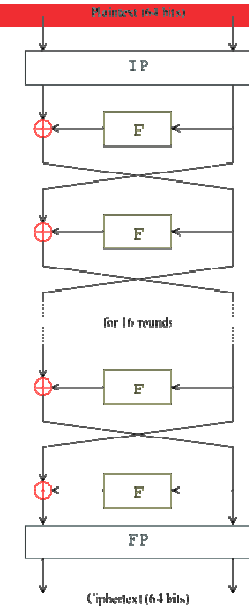
Schéma šifrování veřejným klíčem

Převzato z: *Network and
Internetwork Security* (Stallings)

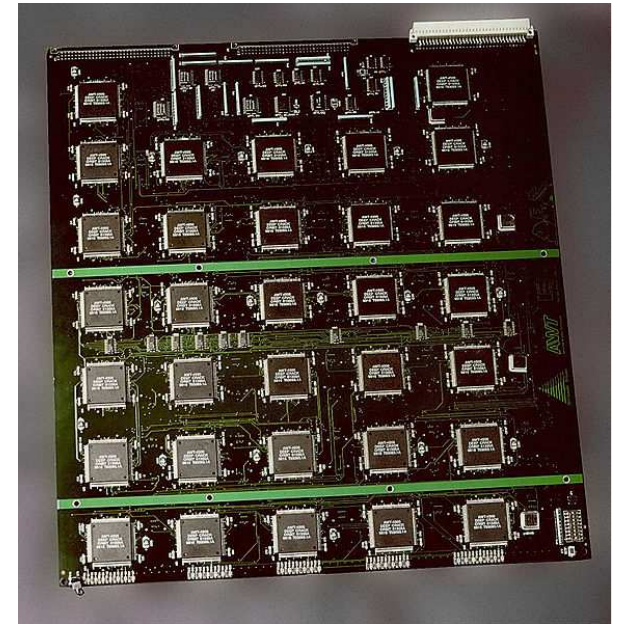
Symetrická kryptografie - DES

- DES (Data Encryption Standard)
  - IBM+NSA, 1977
  - 56bitový klíč (72,057,594,037,927,936 možností)
  - algoritmus veřejný, ale některé části bez zdůvodnění
- Základem je runda obsahující
  - přímíchání klíče (xor)
  - substituční část
  - permutační část
- Využívá tzv. Feistelova schéma
  - opakování základní rundy (16x)
- Stále široké využití
  - banky (3DES), starší systémy

EFF DES cracker (1998)

- Krátký klíč DESu kritizován od počátku
  - vláda i firmy ale mají tendenci ignorovat
- Praktická demonstrace zranitelnosti
  - Electronic Frontiers Foundation (EFF)
  - hrubou silou zkouší všechny možnosti klíče
  - 4.5 dne/klíč
- Předpokládá se existence zařízení schopného hledat klíč v téměř „reálném čase“ (NSA)
- Délku klíče lze řešit pomocí tří DESů za sebou (3DES)
  - blok je zašifrován třikrát různými klíči
  - stále široce používané

Čas potřebný pro prohledání prostoru možných klíčů (sym. krypt.)

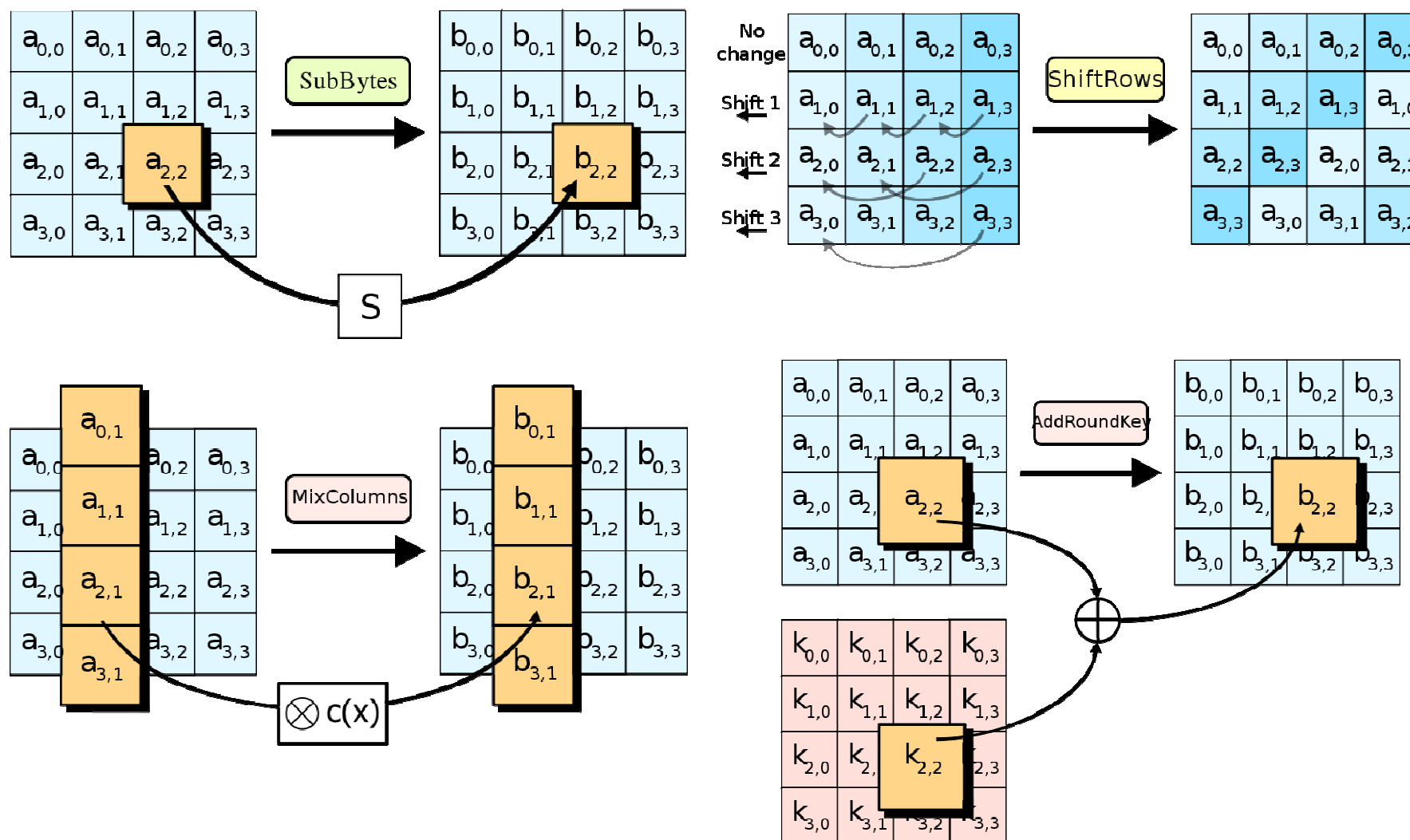
Délka klíče (bit)	Počet možných klíčů	Čas potřebný při 10^6 dešifrování/ μ s
32	$2^{32} = 4.3 \times 10^9$	2.15 ms
56	$2^{56} = 7.2 \times 10^{16}$	10 hod
128	$2^{128} = 3.4 \times 10^{38}$	5.4×10^{18} let
168	$2^{168} = 3.7 \times 10^{50}$	5.9×10^{30} let

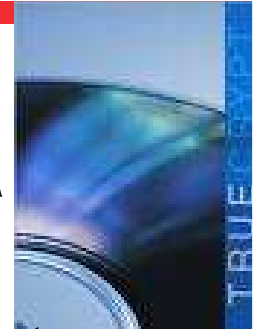
Symetrická kryptografie - AES

- AES (Advanced Encryption Standard)
  - tříkolová soutěž NIST, vybrán Rijndael (Belgie)
  - 128/196/256 bitů klíč, 16 bajtů blok
  - velice rychlý v SW i HW, zdůvodnění návrhu
- Základní runda je opakovaná 10x (14x pro delší klíče)
- Hrubou silou už nelze projít celý prostor klíčů
  - může ale existovat nedokonalost algoritmu, která prostor sníží
  - kryptoanalýza

Runda algoritmu AES

Šifrování dat na disku – TrueCrypt 6.3a

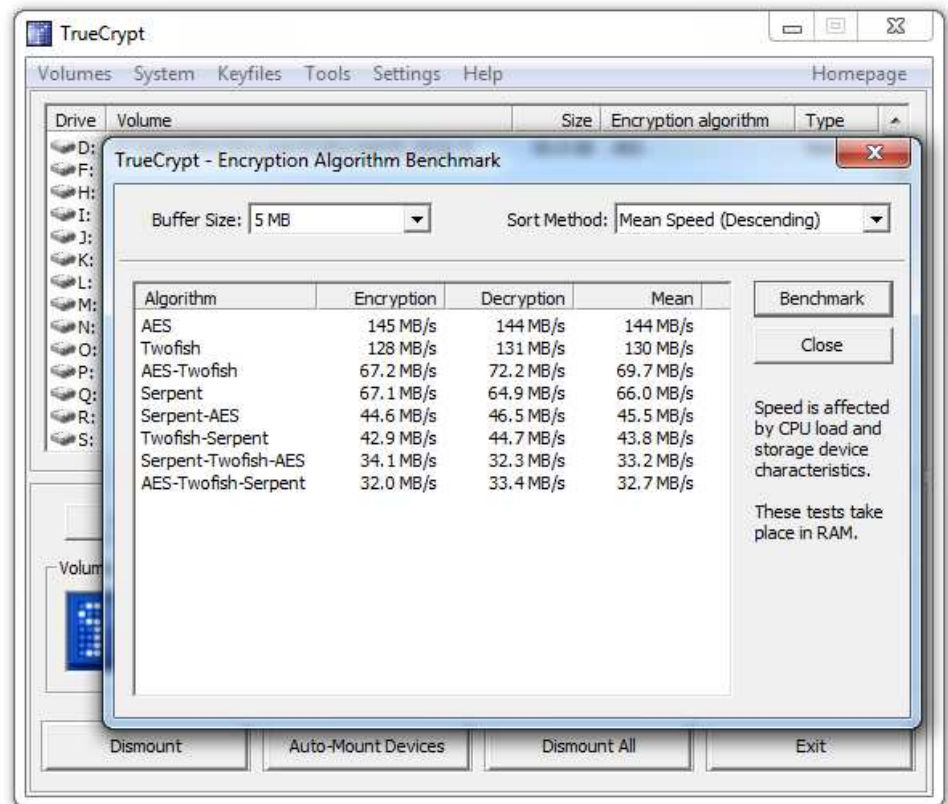

- Volně dostupný nástroj pro transparentní šifrování dat na disku *www.truecrypt.org*
  - data na disku jsou vždy šifrovaná
  - dešifrovaná data pouze v RAM paměti
- Hlavička disku obsahuje dlouhý klíč zašifrovaný heslem uživatele
  - lze použít dodatečné klíčové soubory nebo čipovou kartu
- Lze šifrovat systémový disk i přenosná média
  - nejčastěji ale šifrován soubor připojitelný jako virtuální disk
- Ideální pro použití na přenosných počítačích
  - ztráta počítače nevede k vyzrazení dat
  - dobrá ochrana proti zvědavým dětem/rodičům ☺

TrueCrypt – test rychlosti algoritmů

- Spuštění testu
  - *Tools->Benchmark*
- AES, Twofish, Serpent + jejich kombinace

Srovnání rychlosti algoritmů

- <http://www.cryptopp.com/benchmarks.html>
- Intel Core 2 @ 1.83 GHz procesor

Algoritmus	rychlost
3DES	13 Mb/sec,
AES 128bit	139 Mb/sec,
RSA 1024bit (soukromý klíč)	0.7 Mb/sec
RSA 1024bit (veřejný klíč)	12.8 Mb/sec

asym. krypto 10-100x pomalejší

TrueCrypt – praktické cvičení

1. Instalace, spuštění

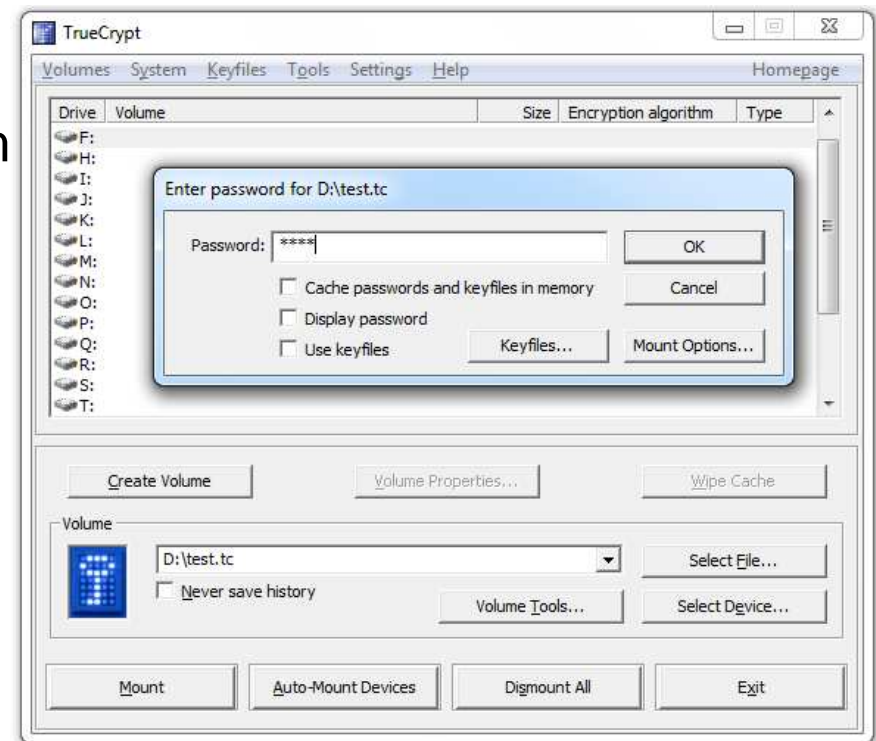
- systémový ovladač (administrátorské práva)

2. Vytvoření nového virtuálního disku

- *Tools->Volume Creation Wizard*
- encrypted file container
- standard TrueCrypt volume
- umístění souboru s virt. diskem
- šifrovací algoritmus
- velikost disku
- heslo pro přístup, sběr entropie
- formátování

3. Připojení disku

- výběr volného písmenka
- soubor s virtuálním diskem
- mount, zadání hesla

- Asymetrická kryptografie

Digitální podpis

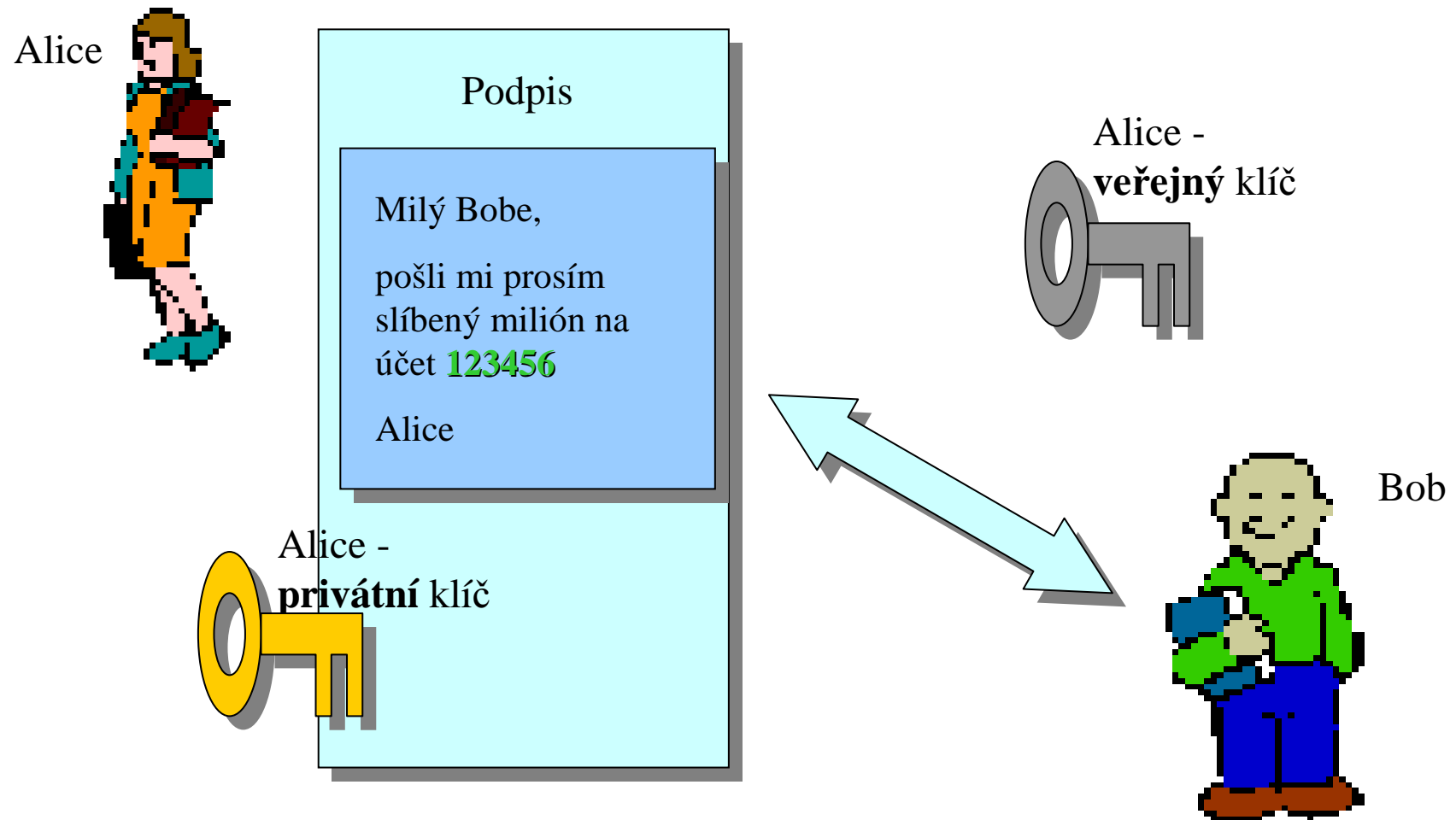
- Jedna ze stěžejních aplikačních oblastí kryptografie
- Využití asymetrické kryptografie k podpisu ale zjištěno až po letech znalosti principů šifrování
- Pouze majitel privátního klíče může vytvořit podpis
- Podpis mohou verifikovat všichni pomocí veřejného klíče

Digitální podpis bez certifikátu - naivně

1. Alice si vygeneruje dvojici veřejný-soukromý klíč
  2. Alice zveřejní veřejný klíč
    - cokoli co lze ověřit tímto klíčem jsem podepsala
  3. Bob si stáhne veřejný klíč
  4. Bob může nyní může ověřit podpis od Alice
- Problém?

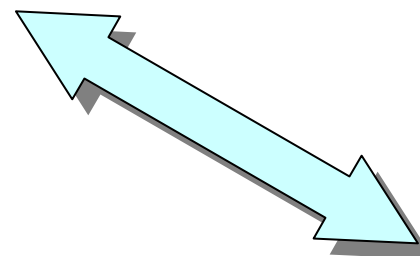
Digitální podpis – naivní řešení

Digitální podpis – problém?

Eva

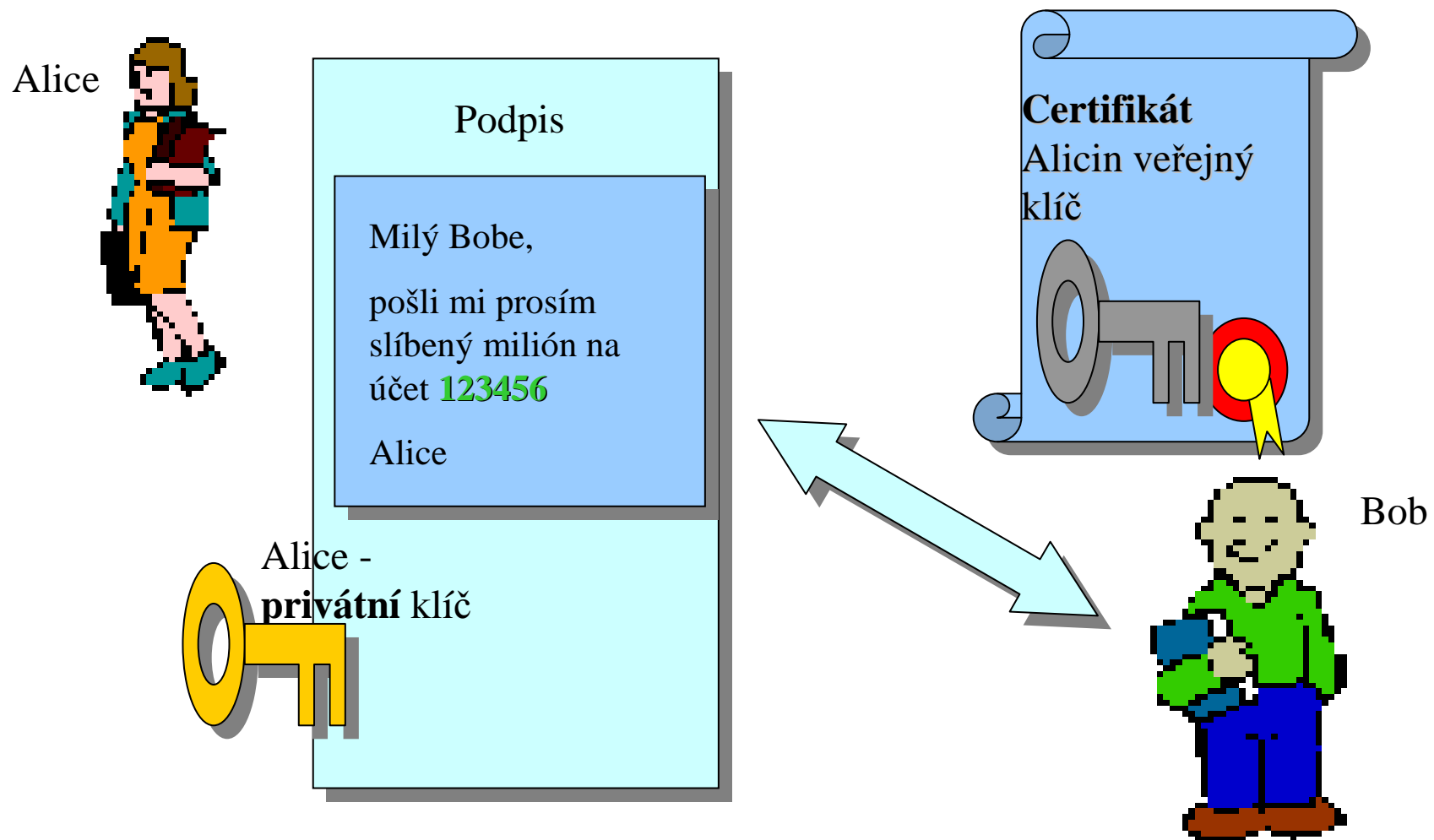

Bob

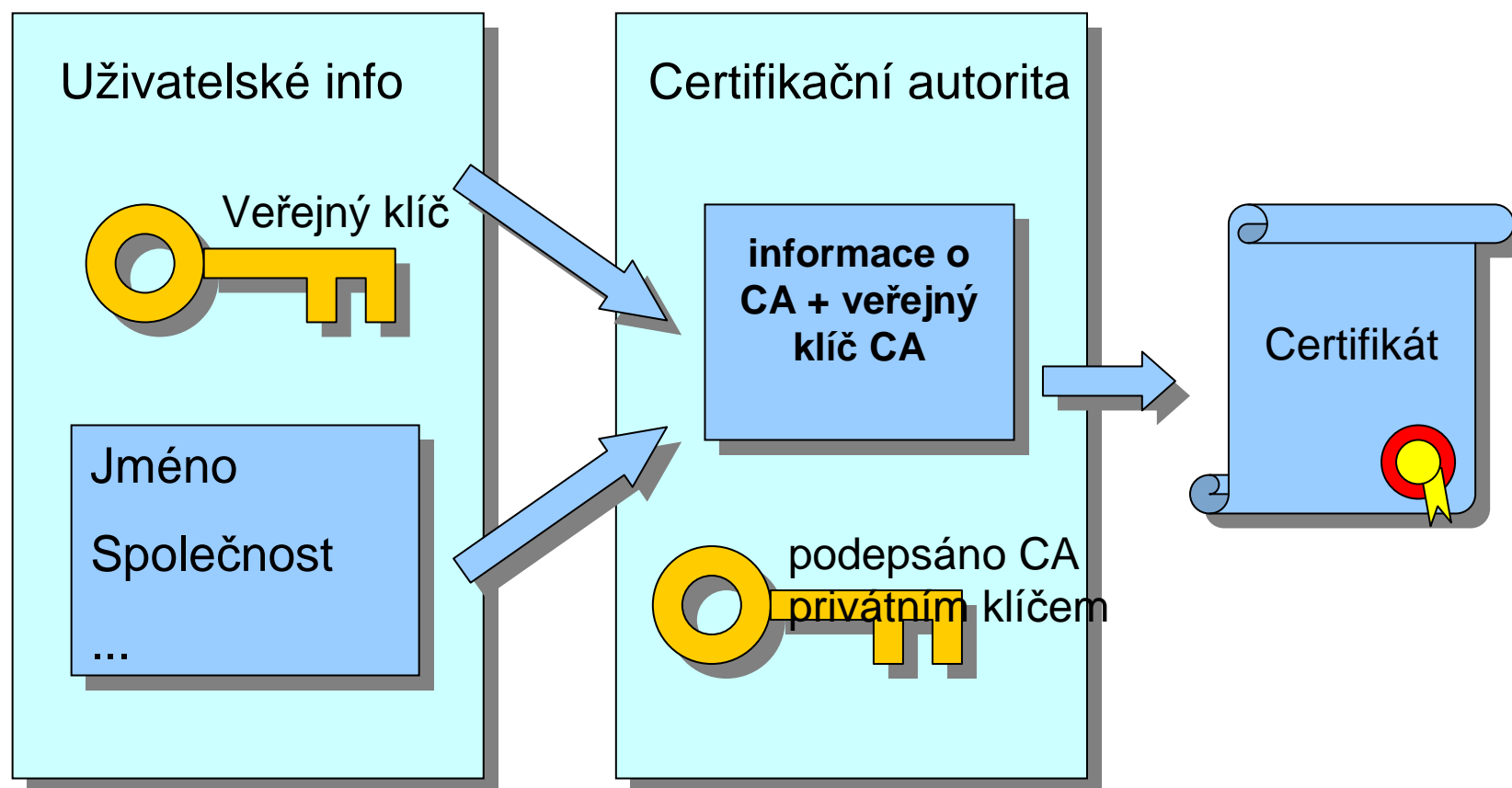
Digitální podpis bez certifikátu - lépe

1. Alice si vygeneruje dvojici veřejný-soukromý klíč
  2. Alice předá osobně veřejný klíč Bobovi
    - cokoli co lze ověřit tímto klíčem jsem podepsala já
  3. Bob může nyní může ověřit podpis od Alice
  4. Eva už nemůže podstrčit svůj klíč
    - Bob již veřejný klíč od Alice má
-
- Problém: co když Alice nemůže dát klíč osobně?
    - neznají se (znáte pana Seznama a pana Googla?)
    - geografická vzdálenost...

Certifikát veřejného klíče

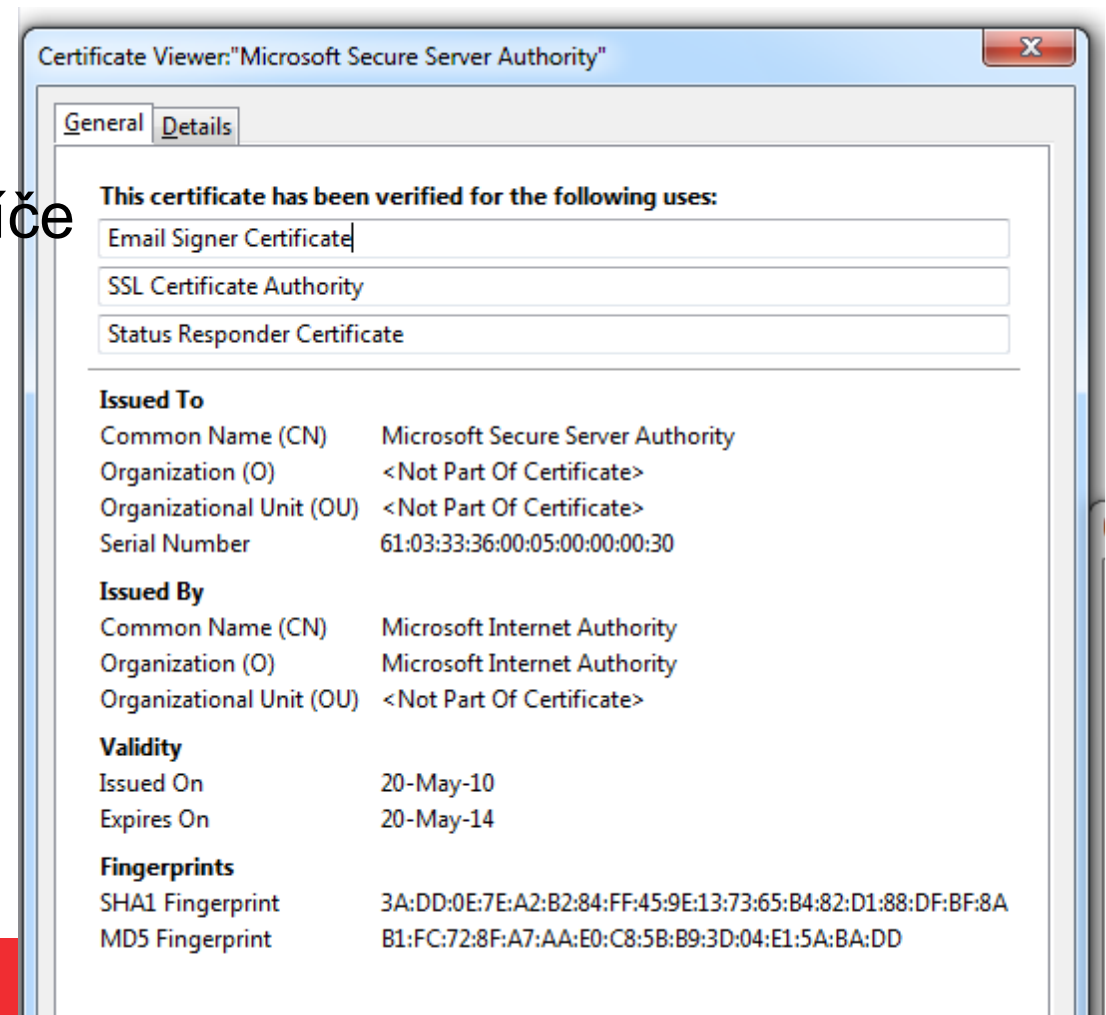

Co je certifikát?

Co je certifikát?

- Balík dat podepsaný certifikační autoritou
  - veřejný klíč
  - majitel certifikátu
  - povolené použití klíče
  - rozsah platnosti
  - použité algoritmy
  - další info...
  - podpis authority

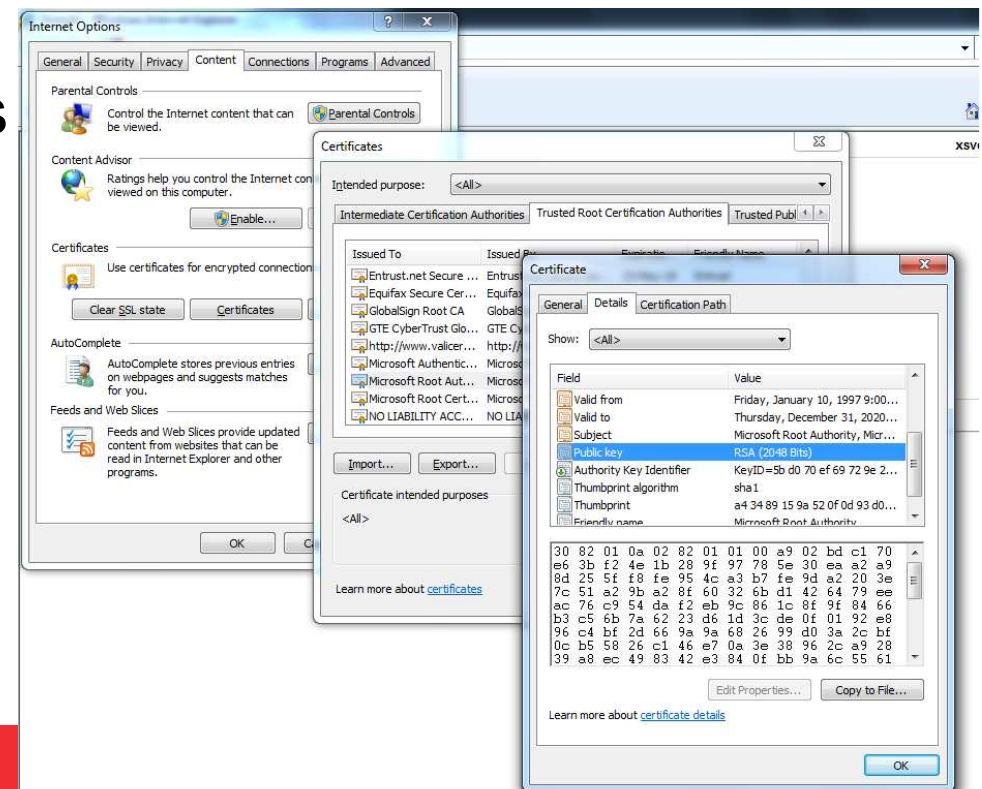
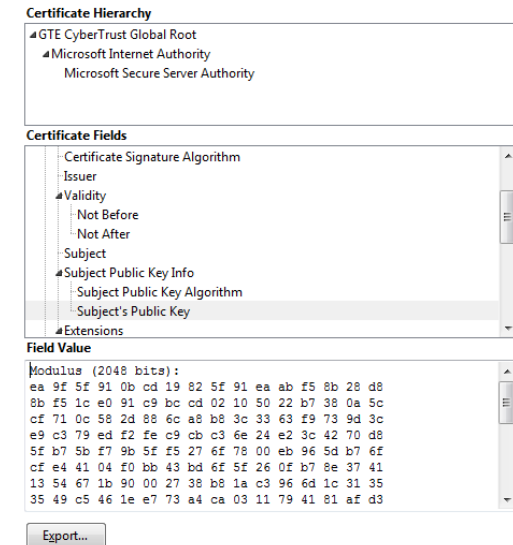
Detaily certifikátu

● Firefox

- Tools → Options → Advanced
- Encryption → View certificates

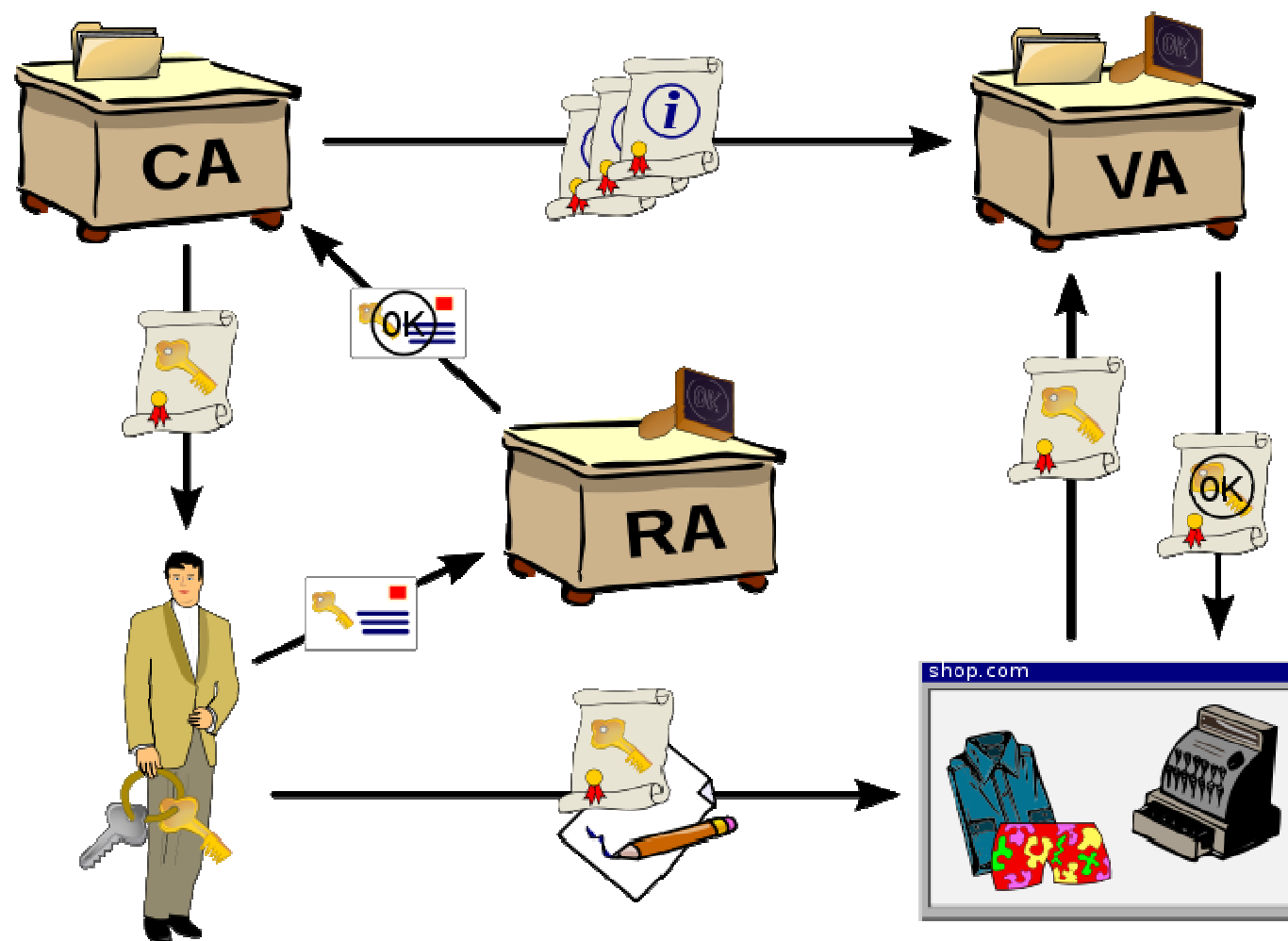
● Internet Explorer

- Tools → Internet Options
- Content → Certificates

Digitální podpis s certifikátem (PKI)

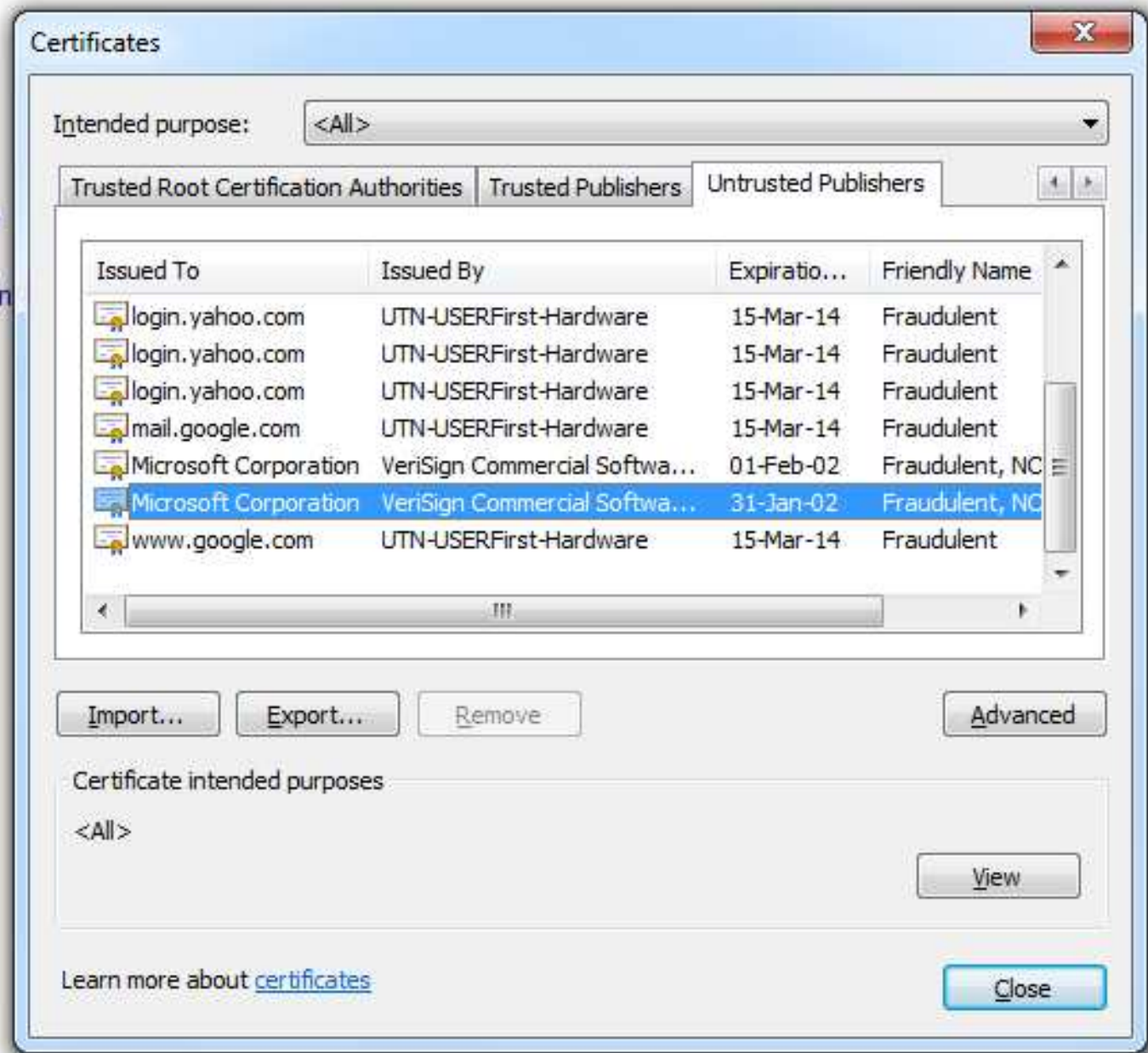
Kdo může dělat certifikační autoritu?

- V zásadě kdokoli 😊
- Problém je v důvěře
  - Bob musí věřit autoritě, že Alici dobře zkontrolovala
  - Bob musí věřit autoritě, že neudělala v procesu chybu
  - Bob musí věřit, že autorita nebyla ovládaná útočníkem

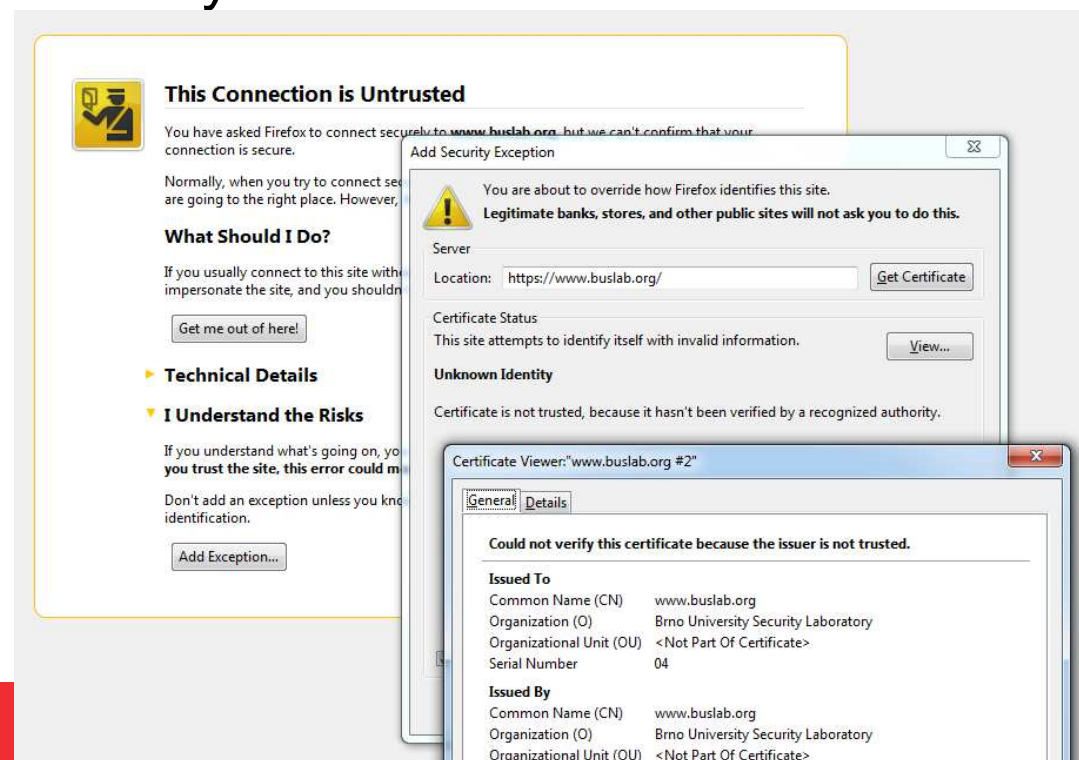
Problémy s certifikáty I.

- Certifikát musí někdo důvěryhodný vystavit
  - např. placená autorita (I.CA, Verisign, Comodo...)
- Jak moc je důvěryhodná?
  - 15. března 2011 kompromitována autorita Comodo
- Vydány falešné certifikáty pro tyto domény
  - *mail.google.com*
  - *login.yahoo.com*
  - *login.skype.com*
  - *login.live.com*
  - ...
- Útočník se nyní může vydávat za tyto servery
  - klíče revokovány, ale...

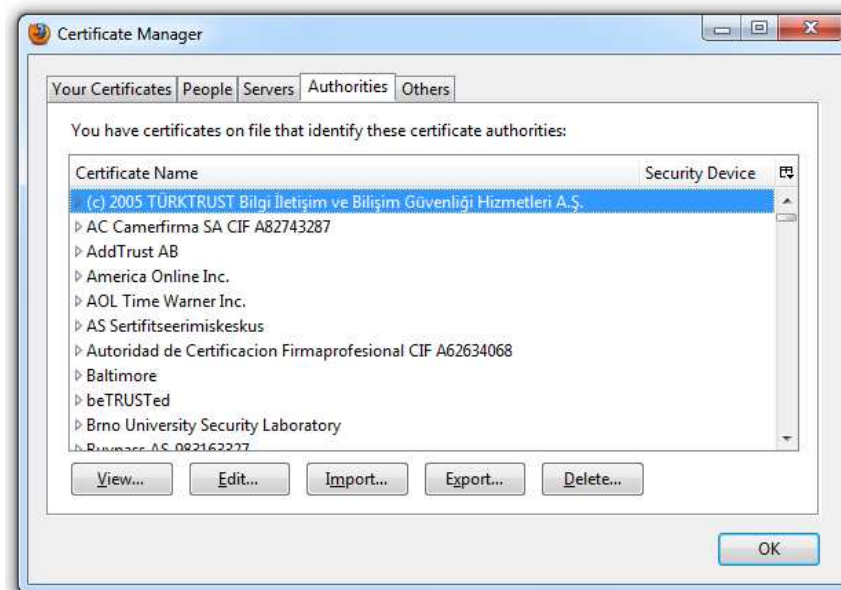
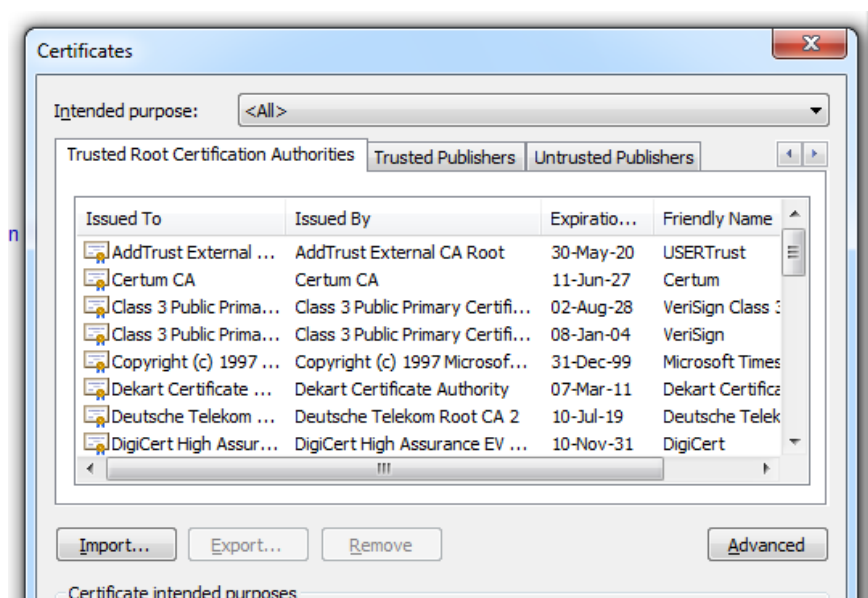
Problémy s certifikáty II.

- Jakým řekneme, že autoritě věříme?
  - zkuste jít na <https://buslab.org>
- Velké množství stránek není certifikováno
  - uživatel odklikne bez rozmyslu

Problémy s certifikáty III.

- Kterým autoritám vlastně věříme?
- Předinstalované certifikáty v OS/prohlížeči
  - v současné době desítky autorit
  - některé přímo kontrolovány různými vládami...

Šifrování a podepisování data komunikace

- Cílem je buď utajit obsah zprávy nebo zajistit autentičnost původu dat (nebo obojí)
- Pretty Good Privacy www.pgp.com
  - nyní komerční produkt, některé části stále volné
    - PGP Desktop Trial Software
  - generování vlastního páru klíčů, správa uživatelů, šifrování, podepisování mailů, podepisování software...
- GnuPG - volná verze, kompatibilní s PGP www.gnupg.org
- Lze integrovat do poštovního klienta
  - Thunderbird + Enigmail + GPG (*enigmail.mozdev.org*)
  - MS Outlook + PGP Mail

PGP/GPG – symetrické šifrování

1. Stažení GnuPG 1.4.10 (www.gnupg.org)
2. Zašifrování souboru symetrickou šifrou (např. AES)
  - `gpg.exe --cipher-algo AES -c test.txt`
  - zadání šifrovacího hesla/klíče
  - vznikne soubor `test.txt.gpg`
3. Dešifrování souboru symetrickou šifrou
  - `gpg.exe --cipher-algo AES -d test.txt.gpg`
  - zadání šifrovacího hesla/klíče

Soubor `test.txt.gpg` je při opakovaném šifrování stejným klíčem různý – proč?

PGP – praktické cvičení (vlastní klíč)

1. Vygenerovat pár vlastních klíčů
  - File → New PGP Key
  - volitelně Advanced Key Settings a délka klíče
  - zadání hesla, které bude chránit privátní klíč na disku
2. Export veřejného klíče do souboru
  - Klíč → Export → soubor.asc
  - (lze včetně privátního klíče, typicky NEděláme)
3. Zobrazení/publikace souboru veřejného klíče
  - soubor.asc (BASE64, notepad)
  - <http://pgp.mit.edu/> → Submit a key

PGP – praktické cvičení (cizí klíč)

1. Stažení cizího klíče

- <http://pgp.mit.edu/>, Petr Svenda, 0x89CEB31C

2. Import klíče

- File → Import → soubor.asc

3. Kontrola fingerprintu

- osobně, vizitka, telefon
- A890 0285 D837 AE BB B522 771E 86E8 F87A 89CE B31C
- poté Import

4. Nastavení důvěry

- Key properties → Trust → Trusted

5. Podpis (certifikace) cizího klíče

- Klíč → Keys → Sign...

PGP – Šifrování a podpis souboru

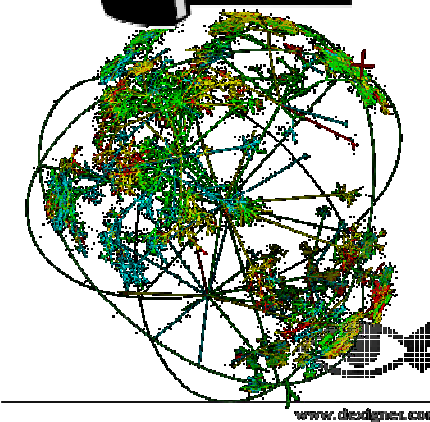
1. PGP Zip → New PGP Zip
2. Přidat soubory určené k šifrování
3. Volba Recipient Keys (šifrujeme pro někoho)
  - výběr adresáta: Petr Svenda petr@svenda.com
4. Výběr podepisovacího klíče (podepisujeme my)
  - Finish (zadání hesla k našemu soukromému klíči)
5. Vzniká nový soubor s příponou *.pgp
  - podepsaný námi (nikdo jiný nemohl vytvořit)
  - šifrovaný pro Petra Svendu (nikdo jiný nemůže číst)
6. Dvojklikem na zašifrovaný soubor se ověří podpis a dešifruje

Digitální podpis - shrnutí

- Nezajišťuje důvěrnost (tam použijeme šifrování)
- Nejznámější algoritmy – RSA, DSA
- Asymetrické algoritmy jsou relativně pomalé
  - cca 10-100x pomalejší než symetrické
- Proto se podepisuje haš – „otisk dat“
- Fáze postupu:
  - Vytvoření a registrace klíčů (certifikát)
  - Vlastní podepsání
    - Dokument → haš → podpis
  - Ověření podpisu

Anonymní brouzdání

- Význam ochrany soukromí
  - ochrana před represivními režimy (cenzura)
  - ochrana vlastních údajů před cílenou reklamou (dělají fi
  - ochrana před profilováním (dělají i naše vlády)
  - základní občanské právo
- Kde vůbec zanecháváme stopy o brouzdání?
  - vlastní počítač
  - připojení v lokální síti
  - připojení k internetovému poskytovateli (ISP)
  - směrovače v Internetu
  - cílový server

Soukromé brouzdání – Internet Explorer

1. Historie navštívených stránek

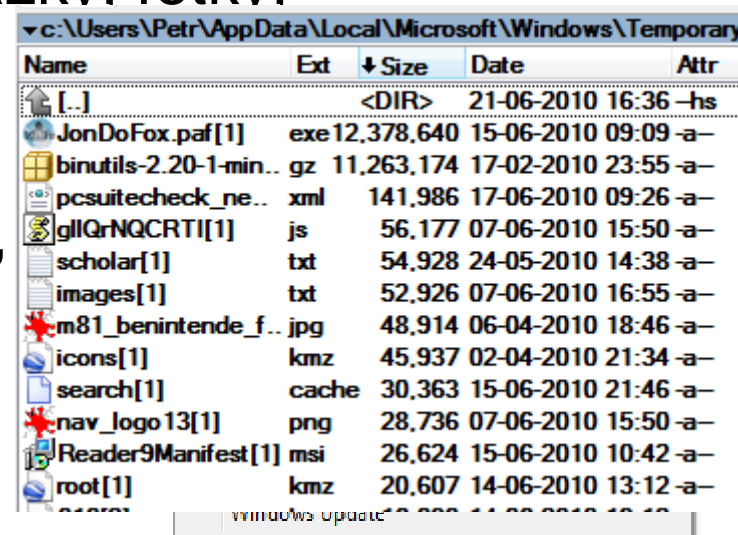
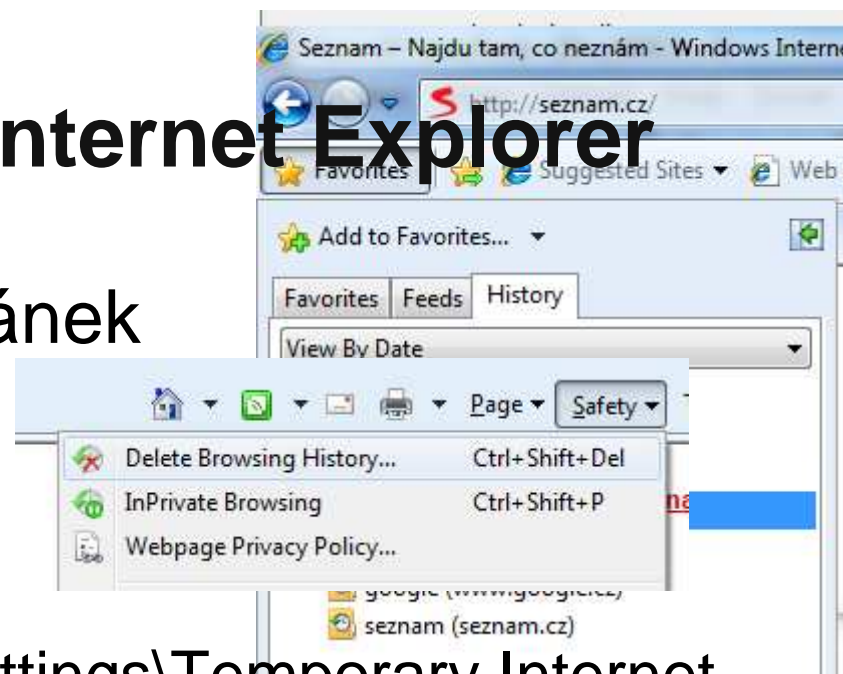
- prozrazuje velmi mnoho
- lze vymazat

2. Obsah cache prohlížeče

- *uživatelský_profil*\Local Settings\Temporary Internet
- soubory včetně přípony – obrázkv. fotkv. dokumenty...

3. Safety->InPrivate browsing

- není uchována historie, cache,
- ale pořád dost informací
  - viz. <http://www.getip.com/>

Soukromé brouzdání – Mozilla Firefox

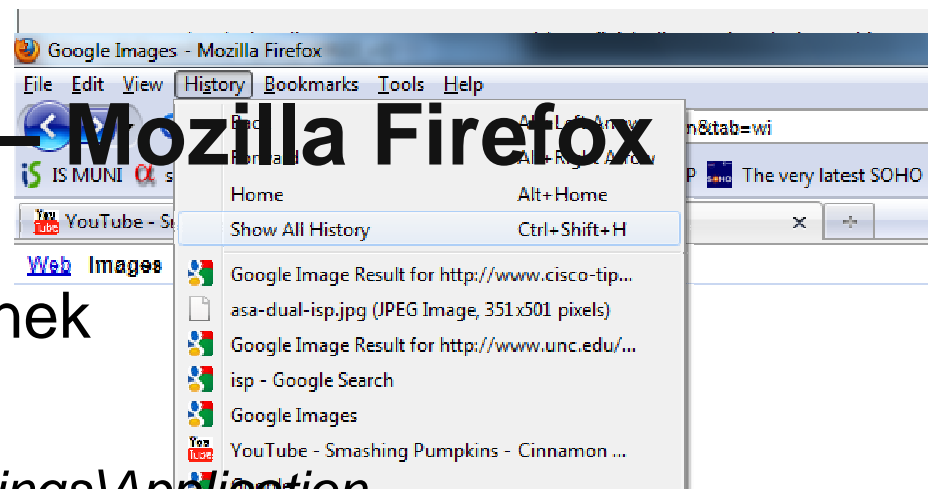
1. Historie navštívených stránek

2. Obsah cache prohlížeče

- *uživatelský_profil\Local Settings\Application data\Mozilla\Firefox\Profiles\jmeno_profilu.default\Cache*
- soubory přejmenovány, bez přípony
- původní obsah ale obsažen (údaj v hlavičce)
- např. přejmenovat vše na *.jpg a zobrazit
  - `cmd.exe copy * *.jpg`

3. Tools->Start private browsing

- bez historie, bez cache... (jako IE)
- problém s informacemi na serveru zůsta
- ip-check.info

A screenshot of a Windows file explorer window showing the contents of the Mozilla Firefox cache folder. The path is 'c:\Users\Petr\AppData\Local\Mozilla\Firefox\Profiles\bu1tw'. The table lists files with their names, extensions, sizes, dates, and attributes.

Name	Ext	Size	Date	Attr
[.]	<DIR>	21-06-2010 16:47	—	
16383C0Ad01		14,783,782	21-06-2010 15:09	-a-
E055E63Cd01		7,335,621	21-06-2010 15:59	-a-
_CACHE_003_		6,156,436	21-06-2010 10:04	-a-
BB0B73C1d01		5,413,955	21-06-2010 15:05	-a-
2557C2F5d01		5,126,751	21-06-2010 15:06	-a-
E1D6F87Ad01		3,177,030	21-06-2010 16:02	-a-
9811E351d01		3,060,446	21-06-2010 15:12	-a-
_CACHE_001_		2,415,409	21-06-2010 10:26	-a-
_CACHE_002_		2,374,859	21-06-2010 10:21	-a-
A748C77Cd01		151,544	21-06-2010 14:43	-a-

IP Address Information

IP Address:	147.251.42.10
Hostname:	minotaur.fi.muni.cz
Obfuscated IP Address:	2482711050
IP Reverse:	minotaur.fi.muni.cz
Remote Port:	2675

Logo Design for an Affordable **\$149!**

- » 5 Unique Logo Design Concepts to Choose from
- » 5 Logo Designers will work on the Project
- » Unlimited Revisions till you are 100% Satisfied
- » No Cliparts Used

[Find Out More](#)

IP Location Information

Country:	Czech republic (CZ)
State or Province:	78
City or Town:	Brno
Latitude:	49.2
Longitude:	16.6333
Internet Service Provider:	Masaryk university

Linux Hosting from The Planet - Great Hosting At A Great Price

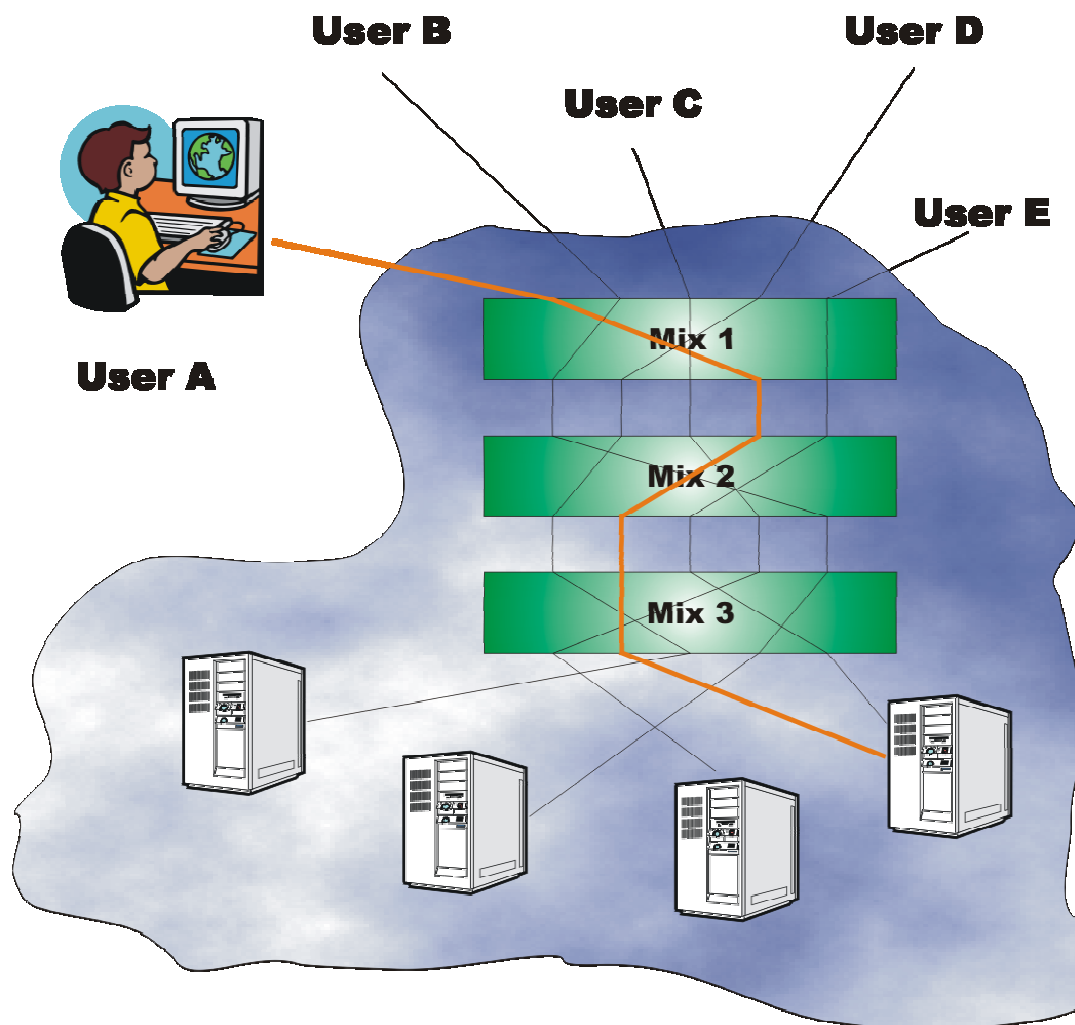
Features:	Super fast network with 100% uptime guarantee
Support:	Secure data centers with 24/7 support
Get Started Today	Chat With A Linux Hosting Expert!

System Information

Operating System Platform:	Microsoft Windows
Browser Version:	Firefox
Cookies Enabled:	yes
Java Enabled:	yes
CPU class/type:	OS/CPU Windows NT 6.1
Screen Width:	1680
Screen Height:	1050
Screen Color Depth:	24
Window Width:	1680 (100.0% of 1680)
Window Height:	857 (81.6% of 1050)
Language(s) Accepted:	en-us,en;q=0.5

JAP (<http://www.jondos.de>)

JonDo – praktické cvičení

1. Instalace

- JonDo (proxy), JonDoFox (

2. Spuštění JonDo proxy

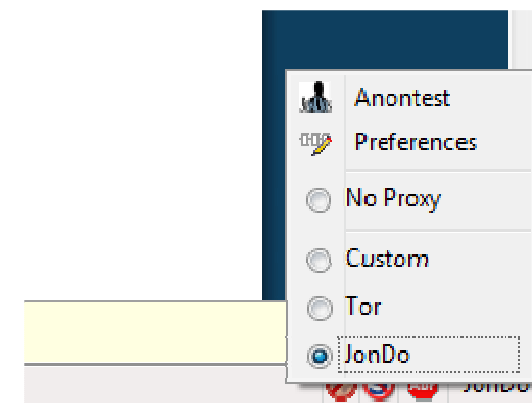
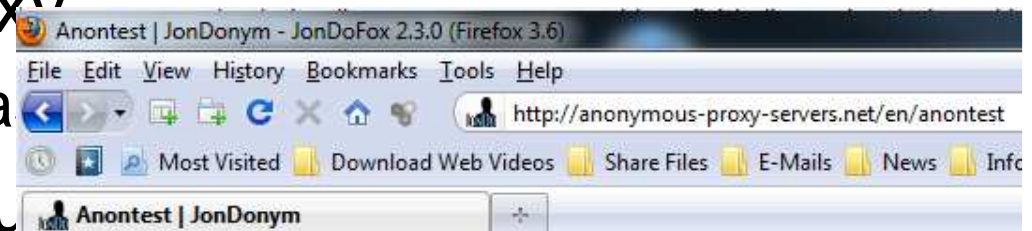
- připojení k volným ka

3. Spuštění JonDoFoxu

- standardní Firefox, proxy na JonDo
- vypnutý JavaScript, reklamy...

4. Test anonymity

- <http://www.getip.com/>
- vypnutí/zapnutí proxy

IP Address Information	
IP Address:	212.227.103.74
Hostname:	p15202001.pureserver.info
Obfuscated IP Address:	3571672906
IP Reverse:	p15202001.pureserver.info
Remote Port:	58330

IP Location Information	
Country:	Germany (DE)
State or Province:	01
City or Town:	Karlsruhe
Latitude:	49.0047
Longitude:	8.3858
Internet Service Provider:	Schlund + partner ag

Proxy Information	
Proxy IP Address:	212.227.103.74
Proxy HostName:	p15202001.pureserver.info
Proxy Name:	1 1 p15202001.pureserver.info:3128 (squid/2.7.STABLE5)
Proxy Info:	HTTP_VIA=1.1 p15202001.pureserver.info:3128 (squid/2.7.STABLE5)
Proxy Type:	Anonymous

System Information	
Operating System Platform:	Unknown
Browser Version:	Firefox
Cookies Enabled:	not available, or not enabled...
Java Enabled:	not available, or not enabled...
CPU class/type:	not available, or not enabled...
Screen Width:	not available, or not enabled...
Screen Height:	not available, or not enabled...
Screen Color Depth:	not available, or not enabled...
Window Width:	not available, or not enabled...
Window Height:	not available, or not enabled...
Language(s) Accepted:	en

Možnosti profilování uživatelů – proč

- Uživatelé si neuvědomují množství informací o nich dostupných
- Uživatelé většinou předpokládají nedostupnost privátních informací sdělených jen "přátelům"
- Praktické vyzkoušení si možnosti profilovat třetí osobu vede k lepšímu uvědomění si problému a přiměřenějšímu publikování/chování na Internetu

Možnosti profilování uživatelů - základ

- Postupně budujeme a upřesňujeme profil osoby
  - pozor na duplicity ve jménech
- 1. Základní hledání na google.com
  - vytvoříme si základní profil uživatele
  - poznačíme si možné nejasnosti
- 2. Veřejně dostupné fotky na images.google.com
  - obličej? fotky z akcí?
- 3. Základní údaje v informacích Skype, ICQ...
  - lidé neradi uvádí chybné informace
  - datum narození...

Profilování – dobrovolné informace

4. Domácí stránka, vlastní blog...

- lidé mají tendenci dát světu najevo, jak jsou „dobří“
- většinou se nedozvíme „špatné věci“

5. Starší verze stránek na archive.org

- postupem času zmoudří a odeberou některé informace (odebrané dokumenty, starší fotky...)
- Wayback machine – archiv stránek a dokumentů webu

6. Blogy kamarádů a známých

- nejvíce pikantních informací o vás napíšou přátelé
- navíc jsou to často informace, které původní osoba považuje za neveřejné

Profilování – sociální síť

- Dříve složitější hledání v předchozích zdrojích

- např. seznamy absolventů školy → spolužáci

7. Facebook – zlatá studnice 😊

- fotky, zájmy, vzdělání,
- síť známých typicky zobrazena, i když nejsme přátelé

8. Náhodně vymyšlená osoba s návrhem přátelství

- spousta lidí má ráda hodně přátel

9. Falešný profil reálné osoby návrhem přátelství

- spolužák ze základky, který ještě není v přátelích
- pomůže nějaká fotka (případně špatně čitelná)

Shrnutí

- Symetrická vs. asymetrická kryptografie
  - asymetrická kryptografie není řešením všech problémů
- Šifrování disku – TrueCrypt
  - virtuální disk v souboru
- PGP/GPG
  - symetrické i asymetrické šifrování
- Soukromé data v prohlížeči – IE, Firefox
  - historie, cache
- Opravdu anonymní brouzdání – JonDo
  - server neví, kdo s ním komunikuje
- Ochrana soukromí je reálný problém

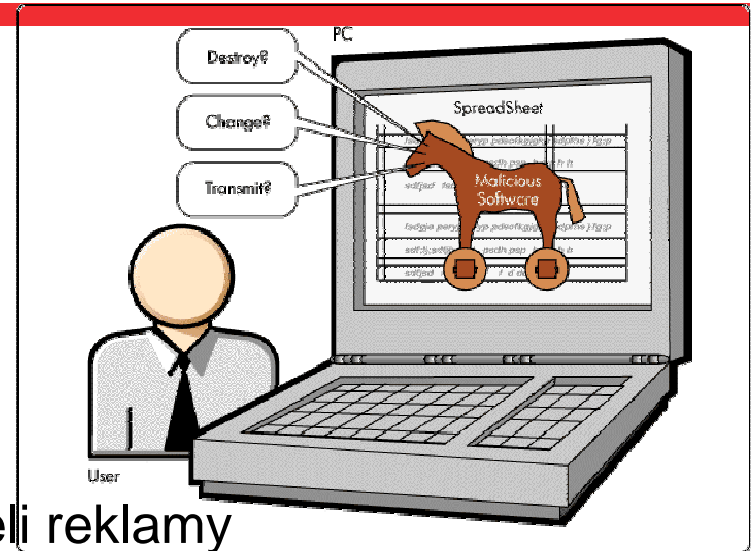
Otázky

Škodlivý software

- Virus, červ, trojský kůň, ...
- Adware
  - cílem je stahovat a zobrazovat uživateli reklamy
  - sledování reklam je často alternativa, jak platit za používání programu
  - ne vždy úplně škodlivý
  - RealPlayer, Kazaa...
- Spyware
  - program, jenž shromažďuje data o uživateli
    - hesla, historii brouzdání po internetu...
  - keyloggers
  - tracking cookies

SpyBot S&D – praktické cvičení

1. Instalace, spuštění
  - <http://www.safer-networking.org/>
2. Stažení aktualizací
  - Search for updates
3. Hledání problémů
  - Check for problems
  - *(běží delší dobu)*
  - pouštět cca 1x týdně
4. Odstranění nalezených problémů
  - Fix selected problems
  - tracking cookies, malware...

